

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

SOCIALNO PODJETNIŠTVO - PRILOŽNOST ZA POVEČANJE LOKALNE OSKRBE?

Posvet JSKS, Novo mesto, 26. november 2013

KAJ JE SOCIALNO PODJETNIŠTVO

- Obstaja nek **družben problem** – iščemo/ponudimo idejo za rešitev tega problema, ideja se bo realizirala na „podjetniški način“.
- Socialno podjetje rešuje družbene probleme na **podjetniški način**, dobičke pa vlaga nazaj v lastni dejavnost:
 - Podjetniški kriterij: **podjetniška ideja (proizvod ali storitev) ima KUPCE, s trgovanjem zasluži svoj prihodek.**
 - Socialni kriterij: zaposlovanje ranljivih skupin ali razvoj dejavnosti, ki so pomembne za širši krog ljudi, re-investiranje dobička (pravična delitev dobička), demokratično odločanje (1 član - 1 glas – neodvisno od vloženega kapitala)

SOCIALNO PODJETNIŠTVO SLOVENIJI IN EU

- Za **slovensko okolje** je nekaj novega glede na zakonodajo in nekaj starega glede načel, po katerih deluje (razvoj zadružništva (varovalni mehanizem proti kapitalizmu), zakon o zadružništvu (1873) - uveljavljanje **načel**, na katerih temelji tudi socialno podjetništvo, razvoj organizacij civilne družbe med leti 1974 in 1985).
- EU vidi socialno podjetništvo (ekonomijo) kot:
 - bistveno komponento evropskega gospodarstva,
 - pomembno orodje za promocijo socialne kohezije (povezanost, enaka raven razvoja) in demokracije.

V EU zagotavlja socialna ekonomija preko 14,5 mio plačanih delovnih mest oz. 6,5 % zaposlenih v EU-27. 3

ZAKON O SOCIALNEM PODJETNIŠTVU - ZSocP

- Objava: Uradni list RS, št. 20/11, 18.03.2011.
- Uporaba od 01.01.2012
- Postavlja **pravni okvir za delovanje** socialnih podjetij.
- Loči dva tipa socialnih podjetij:

TIP A

TIP B

Če podjetje sodi tako v tip A kot tudi v tip B izbereš tistega, ki bolj ustreza glede na poslovanje in ugodnosti.

SOCIALNO PODJETJE – TIP A

- Dejavnosti: ekološka proizvodnja hrane in obnovljivi viri energije, varstvo (socialno, družinsko, invalidov), ohranjanje narave, varstvo okolja, zaščita živali, varstvo in promocija zdravja, amaterski šport, trgovina (socialna, pravična), dostopni turizem, znanost, raziskovanje, izobraževanje, mladinsko delo, zagotavljanje socialne vključenosti in spodbujanje zaposlovanja.
- Trajno zaposluje najmanj **enega delavca v prvem letu** svojega delovanja in **najmanj dva delavca** v nadaljnjih letih poslovanja.
- Uredba o opredelitvi dejavnosti socialnega podjetništva (sredina 2012).

SOCIALNO PODJETJE – TIP B

Ranljive skupine:

- invalidi,
- brezposelne osebe, ki imajo trajne posledica telesne ali duševne okvare, prijavljene na Zavodu RS za zaposlovanje več kot 24 mesecev (dolgotrajno brezposelni), po zaključenem izobraževanju – iskalci prve zaposlitve
- brezposelne osebe:
 - nad 55 let starosti
 - pripadniki romske skupnosti
 - mladoletne osebe brez zaključene OŠ ali nižjega poklicnega izobraževanja

Zaposlovati najmanj 1 zaposlenega, 1/3 oseb iz ranljivih skupin.

SOCIALNO PODJETJE – možne težave ali slabosti

- TIP A: omejene možnosti za financiranje, obvezno 1 zaposlen v prvem letu, ter 2 od drugega leta dalje, drugače izgubiš status.
- TIP B: moraš zaposlovati 1/3 ranljivih skupin; del zaposlenih iz ranljivih skupin se po enem letu ne upošteva kot ranljiva oseba (odpuščanje????) – prekratka doba, da bi se te osebe vpeljale na trg dela.

SOCIALNO PODJETJE – STATUS

Nepridobitna pravna oseba

- društvo
- zavod
- zadruga, evropska zadruga
- ustanova
- gospodarska družba
- vsaka pravna oseba zasebnega prava, ki ni ustanovljena izključno za pridobivanje dobička

Status socialnega podjetja se pridobi z dnem vpisa dostavka "socialno podjetje" ali okrajšava "so.p".

Evidenca socialnih podjetij – 20 podjetij (MDDSZ, 19.07.2013).

SOCIALNI PODJETNIK

- **SOCIALNI PODJETNIK** je tisti, ki **v okviru socialnega podjetja trajno** proizvaja in prodaja svoje izdelke ali opravlja storitve, pri čemer ustvarjanje dobička ni izključni niti glavni cilj opravljanja dejavnosti.
- Socialni podjetnik zasleduje navadno **sledeče cilje**:
 - zagotavlja proizvode in storitve, ki so v javnem interesu,
 - razvija inovativne rešitve za reševanje socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov,
 - razvija nove možnosti zaposlovanja,
 - spodbuja sodelovanje ljudi, prostovoljskega dela ter družbene solidarnosti.

ZAKAJ POSTATI SOCIALNI PODJETNIK?

- Socialno podjetništvo postaja **BLAGOVNA ZNAMKA.**
- Socialno podjetništvo bo oz. že **spodbuja država:**
 - ukrepi spodbujanja socialnega podjetništva (promocija, informiranje in izobraževanje o socialnem podjetništvu),
 - ukrepi oblikovanja ugodnega podjetniškega okolja (tehnična podpora in podpora podjetjem, ki se ustanavljajo),
 - ukrepi spodbujanja zaposlovanja v socialnih podjetjih,
 - ukrepi za omogočanje dostopov do virov sredstev (kreditni, nepovratna sredstva, garancije iz EU in RS sredstev, ustanovitve finančnega sklada)

PODPORNO OKOLJE ZA RAZVOJ SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA (2)

- Načrtovan razvoj socialnega podjetništva v RS zagotavlja **Strategija razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013-2016 (Vlada RS, julij 2013)**.
- Prednostni strateški razvojni cilji predstavljajo izhodišča in podlage za pripravo **Programa ukrepov za izvajanje strategije**.
- Za socialne podjetnike pomembno, da vedo, na katere spodbude iz javnih sredstev lahko računajo.
- Spodbude ne smejo **izkrivljati konkurence**.

VLOGA DRŽAVE IN OBČIN PRI UVELJAVLJANJU SOC. PODJETNIŠTVA

- NUJNO usklajeno delovanje ministrstev, občin, NVO, gospodarstva in drugih institucij ter širše javnosti.
- Ministrstva:
 - MDDSZ – načrtovanje in izvajanje programov APZ, sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja poslovodstva in oseb, ki delajo z ranljivimi skupinami,
 - MGRT – pomembna vloga pri nastajanju, razvoju podjetij TIPA A – Vem točke, razpisi...
 - MKO – za MKO je socialno podjetništvo **PRILOŽNOST ZA:**
 - razvoj podeželja in enakih možnosti bivanja na podeželju,
 - **razvoj ekološkega kmetijstva – povečanje samooskrbe,**
 - razvoj samooskrbnih zadrug,
 - vzdrževanje kulturne krajine, javnih površin in zavetišč za živali,
 - ohranjanje naravne in kulturne dediščine,
 - razvoj terapevtskih kmetij, socialnega turizma, itd...

FINANČNI VIRI

JAVNI RAZPISI (ministrstva (MDDSZ, MGRT, MKO), lokalne skupnosti, EK, Slovenski podjetniški sklad, EIB, Podjetno v svet podjetništva....)

ZASEBNI RAZPISI (banke, skladi....največ v obliki nagrad)

AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA (spodbujanje zaposlovanja mladih - Prvi izziv, Zaposli. me, Usposabljanje na delovnem mestu, subvencije za samozaposlitev, oprostitev plačila prispevkov, davčne olajšave za zaposlovanje invalidov in brezposelnih (Zavod RS za zaposlovanje)

OSTALO (Zavod Viva, Re-inovator, različni projekti...)